

Кәсіптік стандарт: «Функционалды диагностика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған: 1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін; 2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау; 3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін; 4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері;

2) денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, медициналық және фармацевтикалық ғылым, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек)көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар;

4) консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға;

8) профилактика – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес шаралар кешені;

9) резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері;

12) ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі. Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді;

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптаушы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Функционалды диагностика
5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101039
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер
 - 86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет
 - 86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі
 - 86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі
 - 86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету, сондай-ақ функционалдық диагностиканы жүргізу кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу; функционалдық диагностика саласында, оның ішінде осы салада ғылыми зерттеулер жүргізу үшін мамандар даярлауды жүзеге асыру. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы функциялардың орындалуын білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
 - 2) Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
 - 3) Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
 - 4) Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде резидентурада оқымай 2014 жылға дейін жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен диагностиканың заманауи жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып органдар мен жүйелердің функционалдық жай күйін бағалай отырып білікті диагностикалық іс шаралар көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру 2. Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету 3. Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету 4. Диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды қайта ұйымдастыру 5. Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру. Функционалдық диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; функционалдық диагностика дәрігерінің басшылығымен</p>	<p>1. Үздіксіз кәсіби даму</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды орындау іскерлігі. 2. Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте формаларында функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. 3. Егде жастағы және көрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте формаларында функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. 4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау іскерлігі. 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу дағдылары мен нормативтік көрсеткіштері. 6. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т.б. 7. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б. 8. Перифериялық тамырлардың УДДГ дағдылары және перифериялық тамырлардың жағдайын бағалау.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамырлары функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын формаларды білу. 2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамаларды (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу. 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т.б. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 9. Ересектер мен балалардағы в, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 10. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б. 11. Перифериялық қан тамырларының УДГ орындалуын білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Бронхопульмональды жүйенің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру функционалдық диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; функционалдық диагностика дәрігерінің басшылығымен көрсетілген әдістер бойынша қорытынды береді</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда компьютерлік спирография жүргізу дағдылары. 2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамаларды жүргізу іскерлігі. 3. Бронхолитикалық және бронх арандатушылық құралдармен компьютерлік спирография жүргізу дағдылары. 4. Пикфлоуметрияны жүргізу дағдылары. 5. Плевра қуыстарына ультрадыбыстық зерттеу жүргізу дағдылары. 6. Обструктивті және рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерін анықтау дағдылары. 7. ECG, бронх демікпесі және басқа аурулар кезіндегі көрсеткіштерді анықтау дағдылары.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностиканың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі өкпе жүйесінің ерте, жасырын формалары мен функцияларының бұзылуын білу. 2. Негізгі клиникалық симптомдар мен синдромдарды және тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін және ерте формаларын функционалды диагностикалау әдістерін білу. 3. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 4. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу . 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда компьютерлік спирографияны жүргізу принциптерін, нормативтік көрсеткіштерін білу. 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамаларды жүргізу қағидаттарын білу. 7. Обструктивті, рестриктивті және аралас типтер бойынша сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерінің өзгеруін білу. 8. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы сыртқы тыныс алу функциясының өзгеруін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Орталық жүйке жүйесінің функционалды жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру функционалды диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; функционалды диагностика дәрігерінің басшылығымен көрсетілген әдістер бойынша қорытынды береді</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балаларда толық медициналық тарихты жинау мүмкіндігі. 2. Хаттамаларға сәйкес науқастарға, оның ішінде балаларға дифференциалды диагностика жүргізу, клиникалық диагнозды негіздеу, тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау дағдылары. 3. Денсаулық сақтау жөніндегі заңнамада көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 4. Күнделікті электроэнцефалографияны жүргізу дағдылары. 5. Эхоэнцефалографияны жүргізу дағдылары.

Білімдер:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балалардың анамнезін жинау ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларда орталық жүйке жүйесін тексеру алгоритмін білу. 3. Ересектер мен балалардағы анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерді, қанмен қамтамасыз етуді, мидың иннервациясын білу. 4. Мидың эмбриогенезі және эмбриогенездің бұзылуы туралы білім. 5. Ересектер мен балалардағы мидың дамуындағы ауытқулар клиникасын білу. 6. ЭЭГ тіркеу кезінде артефактілерді анықтау және жою туралы білім. 7. Этиопатогенезді, клиникалық көріністерді, орталық жүйке жүйесінің ең көп таралған ауруларының қазіргі заманғы жіктелуін білу. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы әдеттегі электроэнцефалографияның принциптерін, ережелерін және нормативтік көрсеткіштерін білу. 9. Ересектер мен балалардағы әртүрлі патологиялық жағдайлардағы күнделікті ЭЭГ көрсеткіштерінің өзгеруін білу. 10. Балалар мен ересектердегі эхоэнцефалографияны жүргізу принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 11. Әр түрлі патологиялық жағдайларда балалар мен ересектердегі эхоэнцефалография көрсеткіштерінің өзгеруін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:
Шеберлікті тану ұсынылады

Еңбек функциясы 2:
Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету

Дағды 1:
Шұғыл жағдайларда
медициналық көмек көрсету

Машықтар:

1. Шұғыл жағдайларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.
2. Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсете білу.
3. Жүрек-өкпе реанимациясының дағдылары.
4. Пациенттерді тар мамандарға уақтылы жіберу дағдылары.
5. Белгіленген тәртіппен пациенттерді стационарға уақтылы жатқызу дағдылары.
6. Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету іскерлігі.
7. Сафарды үш рет қабылдау техникасының дағдылары.
8. Тыныс алу жолдарын бөгде денелерден тазарту техникасының дағдылары.
9. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау техникасының дағдылары.
10. Өкпені жасанды желдету техникасының дағдылары.
11. Жүрекке жанама массаж жасау техникасын меңгеру.
12. Қан кететін ыдысты басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасының іскерлігі.
13. Қысымды таңғышты қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасының дағдылары.
14. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.
15. Шұғыл емдеу іс-шараларының дағдылары:
 - жедел коронарлық синдром;
 - миокард инфарктісі;
 - аритмия;
 - өкпе ісінуі;
 - инфекциялық эндокардит;
 - терең тамыр тромбозы;
 - өкпе эмболиясы;
 - гипертониялық дағдарыстар;
 - қолқаның қабыршақтайтын аневризмасы;
 - жедел перикардит;
 - жүрек тампонадасы;
 - жедел пневмония;
 - бронх демікпесінің ұстамасы;
 - жедел тыныс жетіспеушілігі;
 - респираторлық дистресс синдромы;
 - пневмоторакс;
 - гемоптиз;
 - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы;
 - кардиогенді шок;
 - гиповолемиялық шок;
 - анафилактикалық шок;
 - септикалық шок;
 - уытты шок;
 - лактат;
 - ацидоз;
 - ауыр жедел респираторлық синдром;
 - кома;
 - интракраниальды қан кету;
 - эпилепсиялық статус;
 - инсульт;
 - гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес кома;
 - гипогликемиялық кома;
 - Аддисониялық дағдарыс;
 - гипотиреодты кома.

Білімдер:

1. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА талаптарын, әдістемелік нұсқаулар мен ұсынымдарды, клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды, стандарттарды білу.

2. ЭхоКГ, ХМ, СМАД бойынша американдық, еуропалық мамандар қоғамының ұсыныстарын білу.
3. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу.
4. Клиникалық фармакологияны білу.
5. Айқын сананың негізгі белгілерін білу.
6. Саңырау күйдің негізгі белгілерін білу.
7. Сопорозды жағдайдың негізгі белгілерін білу.
8. Команың негізгі белгілерін және оның дәрежесін білу.
9. Өмірдің негізгі белгілерін білу.
10. Клиникалық өлімнің негізгі белгілерін білу.
11. Биологиялық өлімнің негізгі белгілерін білу.
12. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің белгілерін білу.
13. Жедел тыныс жетіспеушілігінің белгілерін білу
14. Жедел аллергиялық реакцияның белгілерін білу.
15. Білімжәне "жедел іштің" белгілері.
16. Жедел цереброваскулярлық бұзылыстың белгілерін білу.
17. Сафарды үш рет қабылдау техникасын білу.
18. Тыныс алу жолдарын бөгде заттардан тазарту техникасын білу.
19. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау техникасын білу.
20. Өкпені жасанды желдету техникасын білу.
21. Жүрекке жанама массаж жасау техникасын білу.
22. Қан кететін ыдысты басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.
23. Қысымды таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.
24. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.
25. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы білу, жедел емдеу шараларының әдістері:
 - жедел коронарлық синдром;
 - миокард инфарктісі;
 - аритмия;
 - өкпе ісінуі;
 - инфекциялық эндокардит;
 - терең тамыр тромбозы;
 - өкпе эмболиясы;
 - гипертониялық дағдарыстар;
 - қолқаның қабыршақтайтын аневризмасы;
 - жедел перикардит;
 - жүрек тампонадасы;
 - жедел пневмония;
 - бронх демікпесінің ұстамасы;
 - жедел тыныс жетіспеушілігі;
 - респираторлық дистресс синдромы;
 - пневмоторакс;
 - гемоптиз;
 - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы;
 - кардиогенді шок;
 - гиповолемиялық шок;
 - анафилактикалық шок;
 - септикалық шок;
 - уытты шок;
 - лактат;
 - ацидоз;
 - ауыр жедел респираторлық синдром;
 - кома;
 - интракраниальды қан кету;
 - эпилепсиялық статус;
 - инсульт;
 - гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес кома;
 - гипогликемиялық кома;
 - Аддисониялық дағдарыс;

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету	Дағды 1: Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру	Машықтар: 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес бере білу. 2. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейірбике специалистов мамандарына кеңес бере білу. 3. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылатын тактиканы таныстыру дағдылары. 4. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары. 5. Кәсіби ақпараттық алмасу алаңдарында өз бақылауларының материалдарын баяндай білу.
		Білімдер: 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика, деонтология және субординация ережелерін білу. 3. Соңғы 5 жылда функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 4. Соңғы 5 жылда функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған негізгі заманауи зерттеулердің әдіснамасын білу. 5. Авторлық құқық саласындағы НҚА-ны білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды қайта ұйымдастыру	Дағды 1: Жалпы диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 2. Диспансерлік науқастардың "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу кезінде диагностикалық қызметтерді жүргізу дағдылары. 3. Дені сау халыққа " Функционалдық диагностика " мамандығы шеңберінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу кезінде диагностикалық қызметтерді жүргізу дағдылары.
		Білімдер: 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде профилактика бойынша стандарттарды, НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы бес жылда функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған ағзаның патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету	Дағды 1: Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету	Машықтар: 1. Функционалдық диагностика әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы пациентті немесе оның заңды өкілін хабардар ету қабілеті. 2. Функционалдық диагностиканың көрсетілген әдісін жүргізудің мақсаты мен әдістемесі туралы пациентті немесе оның заңды өкілін хабардар ету іскерлігі. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін функционалдық диагностика әдістерін сәтті жүргізу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары. 4. Дәрігерлік этика мен құқықтардың талаптарына сәйкес БАҚ-та және интернет-ресурстарда ақпарат бере білу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика және деонтология туралы білім. 3. Нозология мен диагностика әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу. 4. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА-ны білу (пациенттің және оның заңды өкілдерінің құқықтарына қатысты). 5. Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы негізгі НҚА-ны білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді). 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
10. Кәсіптің карточкасы «Функционалдық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	Функционалдық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. 2. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. 3. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды диагностикалаудың негізгі тәсілдерін орындау дағдылары. 2. Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. 3. Егде жастағы және көрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде Функционалдық диагностика әдістерін орындау дағдылары. 4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары. 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамалардың (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамалардың нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары. 7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т.б. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингінің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдістемесінің дағдылары. 10. Ересектер мен балаларда В, М және доплерлік режимдерде трансторакальды эхокардиографияны орындау дағдылары. 11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б. 12. Жүректің туа біткен ақауларын эхокардиографиялық диагностикалау және ДПС хирургиясы үшін көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 13. Операциядан кейінгі жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау дағдылары. 14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалау дағдылары (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық саңылаудың ауданын өлшеу). 15. Трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары: негізгі трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеуді зерттеу және жүргізу үшін оңтайлы зонд позицияларын енгізу және орнату. трансэзофагеальды және транс-асқазан терезесінде табылған жүрек құрылымы мен функциясының патологиялық өзгерістерін анықтау 16. Стресс-эхокардиография, нәтижелерді түсіндіру дағдылары. 17. Трансэзофагеальды эхокардиография (ядролық

магниттік-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және т.б.) деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің көрсеткіштерін бағалау дағдылары.

18. Жүргізу және түсіндіру дағдылары перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелері және перифериялық тамырлардың күйін бағалау.

19. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары.

Білімдер:

1. Жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын нысандарды білу.
2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.
5. Ересектер мен әр түрлі жастағы балалардағы физикалық жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамаларды (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т.б.
8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу
9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансезофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдісін білу.
10. Ересектер мен балалардағы В, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.
11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б.
12. Жүректің туа біткен ақауларын (ДПС) эхокардиографиялық диагностикалау әдістемесін және ДПС кезінде хирургиялық араласуға көрсеткіштерді білу.
13. Хирургиялық араласудан кейін жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау әдісін білу.
14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалауды білу (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық тесіктің ауданын өлшеу).

	<p>15. Трансезофагеальды эхокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>16. Стресс-эхокардиографияны, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, сезімталдықты, әдістің ерекшелігін, зерттеу хаттамасын, нәтижелерді түсіндіруді білу.</p> <p>17. Трансезофагеальды эхокардиография деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің негіздерін білу (ядролық магнитті-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және басқалар).</p> <p>18. Перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелерін білу және түсіндіру.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 2: Бронхопульмональды жүйенің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы компьютерлік спирография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамалардың нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 3. Бронхолитикалық және бронхопровакациялық құралдармен компьютерлік спирография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 4. Пикфлоуметрия нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 5. Плевра қуысын ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 6. Обструктивті және шектеуші және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерін анықтау және түсіндіру дағдылары. 7. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы көрсеткіштерді анықтау және түсіндіру дағдылары. 8. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностиканың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі өкпе жүйесінің ерте, жасырын формалары мен функцияларының бұзылуын білу. 2. Негізгі клиникалық симптомдар мен синдромдарды және тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін және ерте формаларын функционалды диагностикалау әдістерін білу. 3. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 4. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 5. Компьютерлік спирографияны жүргізу принциптерін, нормативтік көрсеткіштерін білу және әртүрлі жастағы ересектер мен балаларда өткізу нәтижелерін талдау. 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамаларды жүргізу принциптерін білу. 7. Обструктивті, рестриктивті және аралас типтер бойынша сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерінің өзгеруін білу 8. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы сыртқы тыныс алу функциясының өзгеруін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Дағды 3:
Орталық жүйке жүйесінің, перифериялық нейромоторлы аппараттың функционалдық жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру

Машықтар:

1. Орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппарат патологиясы бар ересектер мен балаларда толық медициналық тарихты жинау дағдылары.
2. Дифференциалды диагностика жүргізу дағдылары, клиникалық диагнозды негіздеу, пациенттерге, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттамаларға сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру.
3. Күнделікті электроэнцефалографиялық зерттеуді жүргізу дағдылары ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда нәтижелерді жүргізу және түсіндіру.
4. Балалар мен ересектердегі ұйқы күйіндегі электроэнцефалографиялық мониторингтің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары.
5. Эхоэнцефалография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары
6. Электроневромиография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары.
7. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің және перифериялық нейромоторлы аппараттың патологиясы бар ересектер мен балалардың анамнезін жинау ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларда орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппаратты тексеру алгоритмін білу. 3. Ересектер мен балалардағы анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерді, қанмен қамтамасыз етуді, мидың иннервациясын және перифериялық нейромоторлық аппаратты білу. 4. Мидың және перифериялық нейромоторлы аппараттың эмбриогенезі және эмбриогенездің бұзылуы туралы білім. 5. Ересектер мен балалардағы ми мен перифериялық нейромоторлық аппараттардың даму ауытқулары клиникасын білу. 6. Тіркеу кезінде артефактілерді анықтау және жою туралы білім. 7. Этиопатогенезді, клиникалық көріністерді, орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппараттың ең көп таралған ауруларының қазіргі заманғы жіктелуін білу. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электроэнцефалографияның принциптерін, ережелерін және нормативтік көрсеткіштерін білу. 9. Ересектер мен балалардағы әртүрлі патологиялық жағдайлардағы ЭЭГ көрсеткіштерінің өзгеруін білу; 10. Әр түрлі жастағы балалар мен ересектердегі ұйқы күйіндегі ЭЭГ бейне мониторингінің принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 11. Әртүрлі жастағы балалар мен ересектердегі патологиялық жағдайлар кезіндегі ЭЭГ бейне мониторинг көрсеткіштерінің өзгеруін білу. 12. Балалар мен ересектердегі эхоэнцефалографияны жүргізу принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 13. Әр түрлі патологиялық жағдайларда балалар мен ересектердегі эхоэнцефалография көрсеткіштерінің өзгеруін білу. 14. Ересектер мен әр түрлі жастағы балаларда электроневромиографияны жүргізу әдістемесін, нормативтік көрсеткіштерін және патологиялық өзгерістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын аспаптық әдістерді, диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде этиологияны, гемодинамиканың ерекшеліктерін, клиникалық көріністі, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 2. Мамандық шеңберіндегі күрделі науқастардың санаттарына диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу "Функционалды диагностика". 3. Аспаптық әдістерді жүргізуге көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарын тексеру. 4."Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізудің принциптері мен әдістерін білу. 5. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. 6. Соңғы бес жылда "Функционалдық диагностика" дәрігерлері қауымдастығында танылған "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберіндегі заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 7. ЭХОКГ, ХМЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу бойынша еуропалық, американдық мамандар қоғамының ұсынымдарын білу. 8. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 9. Медициналық этика және деонтология туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған диагностикалық процедуралардың алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді тексеру дағдылары жүргізілетін іс-шараларды түзетумен медициналық көмек көрсету. 2. Диагностикалық іс-шараларды өткізу дағдылары "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмек, оның ішінде доплерэхокардиография, трансэзофагеальды эхокардиография, трансэзофагеальды электрокардиография, электромиография. 3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. 4. Пациенттерде байқалатын мәселелерді шешу дағдылары, жоғары мамандандырылған шеңберінде диагностикадан өткен "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету. 5. Медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін, науқастардың тіркелімін толтыру. 6. Жылдық есеп беру дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған медициналық шеңбердегі диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша көмек көрсету. 2. Диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде. 3. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерді жүргізу әдістемесін білу. 4. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерге арналған медициналық құралдар мен аппаратураның жұмыс принциптерін білу. 5. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 6. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру. 7. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді). 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
11. Кәсіптің карточкасы «Функционалдық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	Функционалдық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.</p> <p>2. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.</p> <p>3. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмекті қолдануды қажет ететін пациенттерді күрделі диагностикалау жағдайларында Функционалдық диагностика дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету.</p> <p>5. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша мамандандырылған қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p> <p>2. Функционалдық диагностика дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды диагностикалаудың негізгі тәсілдерін орындау дағдылары. 2. Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. 3. Егде жастағы және көрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде "Функционалдық диагностика" әдістерін орындау дағдылары. 4. Ересектер мен өртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары. 5. Ересектер мен өртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамалардың (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары. 6. Ересектер мен өртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамалардың нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары. 7. Өртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің өртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т.б. 8. Ересектер мен өртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингінің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. 9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансезофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдістемесінің дағдылары. 10. Ересектер мен балаларда В, М және доплерлік режимдерде трансторакальды эхокардиографияны орындау дағдылары. 11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б.

12. Жүректің туа біткен ақауларын эхокардиографиялық диагностикалау және ДПС хирургиясы үшін көрсеткіштерді бағалау дағдылары.
13. Операциядан кейінгі жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау дағдылары.
14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалау дағдылары (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық саңылаудың ауданын өлшеу).
15. Трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары: негізгі трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеуді зерттеу және жүргізу үшін оңтайлы зонд позицияларын енгізу және орнату. Трансэзофагеальды және транс-асқазан терезесінде табылған жүрек құрылымы мен функциясының патологиялық өзгерістерін анықтау.
16. Стресс-эхокардиография, нәтижелерді түсіндіру дағдылары.
17. Трансэзофагеальды эхокардиография (ядролық магниттік-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және т.б.) деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің көрсеткіштерін бағалау дағдылары.
18. Жүргізу және түсіндіру дағдылары перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелері және перифериялық тамырлардың күйін бағалау.
19. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары.

Білімдер:

1. Жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын нысандарды білу.
2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.
5. Ересектер мен әр түрлі жастағы балалардағы физикалық жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамаларды (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б.
8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу
9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдісін білу.
10. Ересектер мен балалардағы В, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны

		<p>орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.</p> <p>11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т.б.</p> <p>12. Жүректің туа біткен ақауларын (ДПС) эхокардиографиялық диагностикалау әдістемесін және ДПС кезінде хирургиялық араласуға көрсеткіштерді білу.</p> <p>13. Хирургиялық араласудан кейін жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау әдісін білу.</p> <p>14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалауды білу (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық тесіктің ауданын өлшеу).</p> <p>15. Трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>16. Стресс-эхокардиографияны, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, сезімталдықты, әдістің ерекшелігін, зерттеу хаттамасын, нәтижелерді түсіндіруді білу.</p> <p>17. Трансэзофагеальды эхокардиография деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің негіздерін білу (ядролық магнитті-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және басқалар).</p> <p>18. Перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелерін білу және түсіндіру.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын аспаптық әдістерді, диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде этиологияны, гемодинамиканың ерекшеліктерін, клиникалық көріністі, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 2. Мамандық шеңберіндегі күрделі науқастардың санаттарына диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика". 3. Аспаптық әдістерді жүргізуге көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарын тексеру. 4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізудің принциптері мен әдістерін білу. 5. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. 6. Соңғы бес жылда "Функционалдық диагностика" дәрігерлері қауымдастығында танылған "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберіндегі заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 7. ЭХОКГ, ХМЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу бойынша еуропалық, американдық мамандар қоғамының ұсынымдарын білу. 8. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 9. Медициналық этика және деонтология туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған диагностикалық процедуралардың алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді тексеру дағдылары жүргізілетін іс-шараларды түзетумен медициналық көмек көрсету. 2. Диагностикалық іс-шараларды өткізу дағдылары "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмек, оның ішінде доплерэхокардиография, трансэзофагеальды эхокардиография, трансэзофагеальды электрокардиография, электромиография. 3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. 4. Пациенттерде байқалатын мәселелерді шешу дағдылары, жоғары мамандандырылған шеңберінде диагностикадан өткен "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету. 5. Медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін, науқастардың тіркелімін толтыру. 6. Жылдық есеп беру дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған медициналық шеңбердегі диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша көмек көрсету. 2. Диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде. 3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерді жүргізу әдістемесін білу. 4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерге арналған медициналық құралдар мен аппаратураның жұмыс принциптерін білу. 5. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және/немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 6. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру. 7. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.
<p>Еңбек функциясы 4: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмекті қолдануды қажет ететін пациенттерді күрделі диагностикалау жағдайларында Функционалдық диагностика дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде ағзаның патологиялық жай-күйін күрделі диагностикалау жағдайларында функционалдық диагностика дәрігерлеріне кеңес беру</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалдық диагностиканың біліктілігі төмен дәрігерлерінің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау, оларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Арнайы зерттеу және емдеу әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, ҰЕҰ және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу функционалды диагностика салалары. 2. Соңғы бес жылда функционалды диагностикалық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 3. Еуропалық, американдық ЭхоКГ мамандары қоғамының соңғы ұсыныстарының ережелерін білу, сондай-ақ ХМ ЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу жөніндегі ережелер.
<p>Еңбек функциясы 5: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастардың мәліметтер базасын құру дағдылары. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық, стационарлық, стационарды алмастыратын деңгейлерде "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары. 4. Пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл сипаттағы шараларды қабылдау дағдылары. 5. Функционалдық диагностика бөлімшелері үшін шығын материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыру, аймақ бойынша қажеттіліктер жиынтығын жоспарлау және болжау дағдылары. 6. Есепті нысандар бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсыну дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалдық диагностика саласындағы стандарттарды, ҮЕҰ және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы 5 жылдағы функционалды диагностикалық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша мамандандырылған қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жүзеге асырылатын жоғары мамандандырылған медициналық қызметтер көлемін бақылау дағдылары. 2. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жүзеге асырылатын жоғары мамандандырылған медициналық қызметтердің сапасын бақылау дағдылары. 3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің негізгі көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу дағдылары. 4. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету сапасы және "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету дағдылары. 5. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің медициналық қызметтерін жүзеге асыратын денсаулық сақтау субъектісінің есептік және есептік құжаттамасына талдау жүргізу дағдылары. 6. Дағдылар тәуекел факторларын анықтау және "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің медициналық қызметтерінің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білу, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау. 2. Халық денсаулығының көрсеткіштерін білу. 3. Халықтың аурушаңдығын білу, зерттеу әдістері, талдау. 4. Медициналық статистиканы білу. 5. Денсаулық сақтау саласындағы лицензиялауды, аттестаттауды, сертификаттауды білу. 6. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлерін білу. 7. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалауды білу және мемлекеттік бақылау. 8. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалауды білу және ішкі аудит қызметі. 9. Денсаулық сақтаудағы стандарттауды білу. 10. Медициналық ұйымдарды аккредиттеуді білу. 11. Аккредиттеу стандарттарын білу. 12. Дәлелді медицина принциптерін білу. 13. Негізгі медициналық қателіктерді білу. 14. Сараптама мәселелері бойынша басқа органдармен және ұйымдармен өзара іс-қимылды білу. 15. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесін білу (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг). 16. Осы бағдарламалық кешендер негізінде денсаулық сақтау ұйымдарының жұмыс сапасына сараптамалық бағалауды білу. 17. Тәуелсіз сарапшының жұмысын ақпараттық қамтамасыз етуді білу. 18. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 19. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру. 20. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Функционалдық диагностика дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді). 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
12. Кәсіптің карточкасы «Функционалдық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	Функционалдық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету, функционалдық диагностиканы жүргізу кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)</p> <p>2. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау</p> <p>2. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді сараптау</p> <p>3. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)	Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін әдістемелік шешуді қамтамасыз ету	Машықтар:
		<p>1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары.</p> <p>3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын оқыту дағдылары.</p> <p>4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу дағдылары.</p>
		Білімдер:
		<p>1. Зерттеу қызметінің негіздерін білу.</p> <p>2. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу.</p> <p>3. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу.</p> <p>4. Функционалдық диагностиканы дамытудың өзекті мәселелерін білу.</p> <p>5. Тәлімгерлік пен нұсқауды жүзеге асыру әдіснамасын білу.</p> <p>6. Мастер-класстарды өткізу әдіснамасын білу.</p> <p>7. Тренингтер өткізу әдіснамасын білу.</p> <p>8. Жаңа технологияларды енгізу мәселелері бойынша НҚА-ны білу.</p> <p>9. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу.</p> <p>10. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе.</p> <p>11. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру.</p> <p>12. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:		

<p>"Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін әдістемелік шешуді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. 2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. 3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын оқыту дағдылары. 4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдерді және мамандандырылған медициналық көмек жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеуге қатысу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу қызметінің негіздерін білу. 2. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. 3. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 4. Функционалдық диагностиканы дамытудың өзекті мәселелерін білу. 5. Тәлімгерлік пен нұсқауды жүзеге асыру әдіснамасын білу. 6. Мастер-класстарды өткізу әдіснамасын білу. 7. Тренингтер өткізу әдіснамасын білу. 8. Жаңа технологияларды енгізу мәселелері бойынша НҚА-ны білу. 9. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдерге және нұсқаулықтарға сараптама жүргізу дағдылары. 2. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды рецензиялау дағдылары. 3. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру дағдылары. 4. Жаңа білім мен жаңа шешімдерге әкелетін жобаларды зерттеу, әзірлеу, іске асыру және бейімдеу дағдылары. 5. Зерттеудегі және/немесе инновациядағы маңызды мәселелерді шешу үшін қажетті және бар білімді немесе кәсіби тәжірибені қайта қарауға және жаңартуға мүмкіндік беретін синтез бен бағалауды қоса алғанда, мамандандырылған Дағдылар мен дағдылар. 6. Кәсіби пікірталастарға ауызша немесе жазбаша түрде қатысу дағдылары (тұжырымдаудың дұрыстығы), сондай-ақ қоғамның техникалық, қоғамдық және мәдени прогресіне ғылыми және кәсіби деңгейде ықпал ететін халықаралық академиялық басылымдарда зерттеулердің бастапқы нәтижелерін жариялау. 7. Дағдылар идеяларды қалыптастыру (дұрыс тұжырымдау), инновациялық қызмет нәтижелерін болжау кәсіби және әлеуметтік салада кең ауқымды өзгерістерді жүзеге асыру, күрделі өндірістік және ғылыми процестерді басқару. 8. Дағдылар белгілі бір салада немесе облыстардың түйіскен жерінде бар білімді және/ немесе кәсіби тәжірибені кеңейту немесе қайта қарау. 10. Дағдылар жаңа идеяларды немесе процестерді дамытуға тұрақты қызығушылық таныту қабілетін және оқу процестерін түсінудің жоғары деңгейін көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу әдістері. 2. Стандарттарға, диагностикалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға шолу жасау ережелері. 3. Стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидаларын. 4. Осы саланың алдыңғы қатарында тұрған жаңа күрделі идеяларды сыни талдау, бағалау және синтездеу үшін ғылым мен кәсіби қызметтің озық жетістіктерін пайдалануды білу. 5. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. 6. Инновациялық-кәсіби қызмет саласындағы әдіснамалық білім.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен</p>	<p>Машықтар: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерге сараптама жүргізу</p>

әдебиеттер мен зерттеулерді сараптау	зерттеулерге сараптама жүргізу»	Білімдер: 1. Оқу-әдістемелік әдебиеттерге сараптама жүргізу әдістерін білу. 2. Оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді рецензиялау ережелерін білу. 3. Оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Профилактика мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында "Функционалдық диагностика" саласында зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық токсикология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және интерпретациялау әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі "Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Жоба жетекшісі:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2 , 01.12.2023 г.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 27.11.2023 г.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 27.12.2023 г.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 30.11.2026 г.